

**ADRODDIAD
TUEDDIADAU'R DYFODOL
FUTURE TRENDS
REPORT**

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Y twf yn y boblogaeth yn arafu
Poblogaeth sy'n heneiddio
Cynnydd yn y galw a'r angen am dai
Patrymau mudo yn newid
Proffiliau iechyd ac angen yn newid
Twf parhaus y Gymraeg

**Pobl a
Phoblogaeth**

Yr anghydraddoldeb o fewn gwledydd
yn ehangu yn fyd-eang
Cynnydd araf o ran lleihau tlodi
Bylchau cydraddoldeb ar gyfer grwpiau â
nodweddion gwarchoddedig yn parhau
Gostyngiad mewn lefelau diweithdra,
ond yn cael effaith anghyfartal
Natur y gwaith yn newid

Anghydraddoldebau

**Adroddiad
Tueddiadau
Dyfodol Cymru
2021**

Galw cynyddol am ofal iechyd a gofal cymdeithasol gyda
phoblogaeth sy'n heneiddio
Cymhareb dibyniaeth ar henaint yn cynyddu
Galw cynyddol am fynediad i wasanaethau
cyhoeddus digidol a chynnydd o ran
ymaddasu i'r digidol

**Galw a
Thechnoleg
Ddigidol yn
y Sector
Cyhoeddus**

**Cyllid
Cyhoeddus**

Yr adferiad GDP yn dilyn y dirwasgiad
Pwysau cynyddol ar gyllidebau adnoddau
Gostyngiadau yn y dyfodol yn y boblogaeth oedran
gweithio a'r goblygiadau ar gyfer referniw treth

**Iechyd a
Therfynau'r
Blaned**

Y newid yn yr hinsawdd a'i effeithiau yn
parhau i gyflymu
Dosbarthiad anghyfartal o ran risgiau
yn sgil yr hinsawdd
Cynnydd yn y defnydd o adnoddau ac allyriadau
Colli rhywogaethau a chadernid ecosystemau
yn gostwng
Yn gynyddol agored i niwed yn sgil
ansicrwydd bwyd
Y defnydd o drafnidiaeth a'r galw yn newid

Technoleg

Cynnydd o ran digideiddio cymdeithas
Twf mewn Deallusrwydd Artiffisial a diwydiannau newydd
Y rhaniad digidol a'r bwch o ran tlodi digidol yn parhau
Natur y gwaith yn newid gyda newidiadau technolegol ac
awtomeiddio
Cynnydd mewn risgiau seiberddiogelwch a materion
moesegol newydd

ADRODDIAD TUEDDIADAU'R DYFODOL FUTURE TRENDS REPORT

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mae'r boblogaeth fyd-eang yn cynyddu ond mae twf cyffredinol yn arafu dros amser

Mae disgwyl i gyfraddau newidiadau yn y boblogaeth amrywio ledled y byd

Bydd poblogaeth Cymru yn parhau i dyfu hyd at 2043, ond bydd y gyfradd dwf yn arafu dros amser

Er mai yn ardaloedd awdurdodau lleol y gogledd y mae'r gyfran uchaf o bobl sy'n gallu siarad Cymraeg, yn ardaloedd awdurdodau lleol y de a'r de-ddwyrain y mae'r gyfradd twf uchaf

Rhagwelir y bydd nifer y bobl sy'n siarad Cymraeg yn cynyddu

Disgwylir i'r cynnydd fod ar ei uchaf mewn grwpiau oedran iau

Y twf yn y boblogaeth yn arafu

Twf parhaus y Gymraeg

Poblogaeth sy'n heneiddio

Pobl a Phoblogaeth

Mae poblogaethau'n heneiddio ledled y byd
Ni fydd y boblogaeth yn heneiddio mewn ffordd gyfartal ledled Cymru, gyda rhai awdurdodau lleol yn heneiddio'n gynt nag eraill

Mae disgwyliad oes yn cynyddu yng Nghymru ond mae'r gwelliant hwn wedi arafu dros y blynyddoedd diwethaf, gyda gostyngiad yn y cyfnod mwyaf diweddar yn dangos effaith COVID-19

Mae disgwyliad oes iach yng Nghymru yn is na chyfartaledd y DU, ac nid yw wedi newid fawr ddim dros amser

Ni welwyd fawr ddim gwelliant mewn iechyd hunangofnodedig dros y blynyddoedd diwethaf, gyda'r bwlch rhwng y mwyaf a'r lleiaf amddifad yn ymestyn ychydig

Wrth i'r boblogaeth heneiddio, rhagwelir y bydd cyfraddau rhai clefydau a chyflyrau iechyd cronig, gan gynnwys dementia, yn cynyddu

Proffiliau iechyd ac angen yn newid

Cynnydd yn y galw a'r angen am dai

Patrymau mudo yn newid

Mae nifer y bobl sy'n byw mewn aelwyd un person yn debygol o gynyddu yn y dyfodol

Rhagwelir y bydd nifer yr aelwydydd yng Nghymru yn cynyddu yn y dyfodol

Bydd angen unedau tai ychwanegol i ateb y galw cynyddol yn y dyfodol

Bydd yr angen am dai ychwanegol yn y dyfodol yn amrywio rhwng rhanbarthau yng Nghymru

Mae'r prif amcanestyniad mudo ar gyfer Cymru yn awgrymu y bydd y boblogaeth yn cynyddu hyd at 2037

Mae lefelau mudo net o'r tu allan i'r UE wedi bod yn cynyddu yn y DU ers 2013, tra bod lefelau mudo net o'r UE wedi sefydlogi ers 2018

Rhagwelir y bydd lefelau mudo rhyngwladol net blynyddol i Gymru yn cyfateb i tua 6,000 y flwyddyn o ganol 2025 ymlaen

**ADRODDIAD
TUEDDIADAU'R DYFODOL
FUTURE TRENDS
REPORT**

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mae anghydraddoldeb incwm wedi lleihau mewn sawl gwlad ers y 1990au ond mae'r gyfran gyfoeth rhwng y rhai cyfoethocaf a'r rhai tlotaf mewn cymdeithas yn cynyddu

Er bod rhai gwledydd yn gwneud cynnydd tuag at dargedau ar gyfer lleihau tloti amlddimensiynol, bydd sawl un yn methu'r targedau hynny os bydd y tueddiadau presennol yn parhau

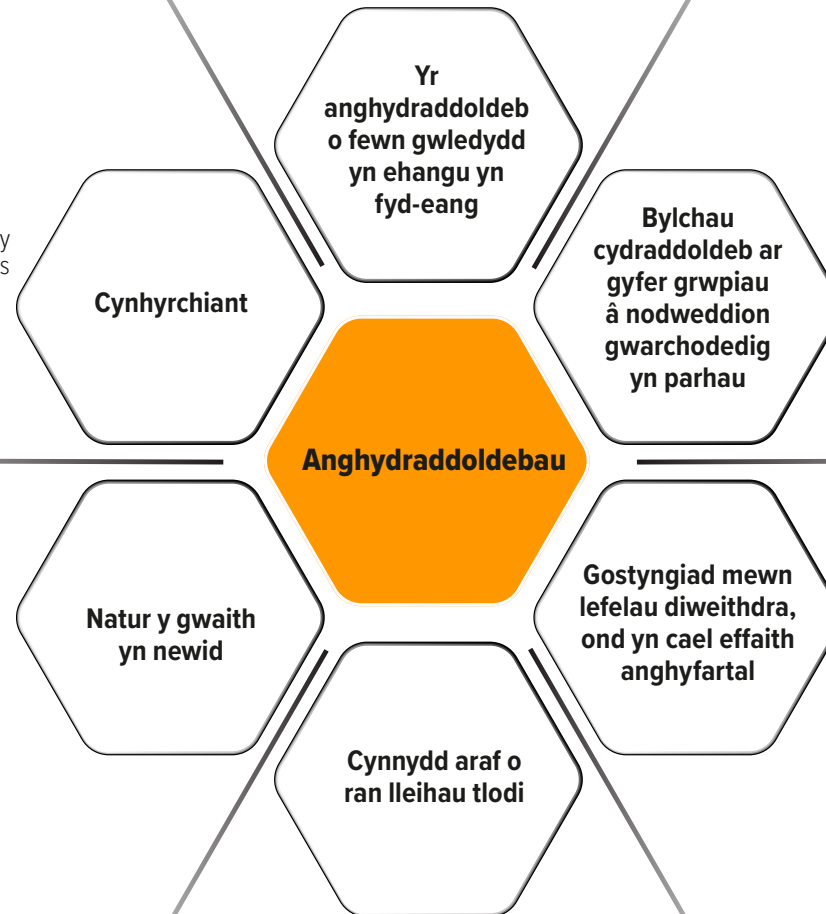
Gallai COVID-19 darfu ar dueddiadau lle mae cynnydd wedi'i wneud tuag at leihau tloti amlddimensiynol

Ers argyfwng ariannol 2008, mae twf cynhyrchiant yn y DU wedi gostwng ymhell islaw'r duedd hanesyddol, gyda chynhyrchiant yng Nghymru yn is nag mewn unrhyw wlad neu ranbarth arall yn y DU ac eithrio Gogledd Iwerddon

Mae cynhyrchiant yn uwch yn ne Cymru sy'n llawer mwy trefol a phoblog, er bod cynhyrchiant ledled Cymru yn is na chyfartaledd y DU

Mae safonau byw mewn gwahanol rannau o Gymru wedi dod ychydig yn fwy cyfartal dros amser, er bod rhywfaint o'r cynnydd a wnaed wedi'i wrthdroi yn ystod y blynyddoedd diwethaf

Mae'r twf araf mewn cynhyrchiant hefyd wedi'i adlewyrchu yn y gwelliant araf mewn safonau byw

Mae proffil cymwysterau poblogaeth Cymru wedi gwella dros amser

Mae nifer y bobl ifanc nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant na chyflogaeth yng Nghymru wedi bod yn lleihau yn dilyn cynnydd ar ddechrau'r degawd diwethaf

Mae'r bwlch mewn cyrhaeddiad addysgol yn parhau yn achos disgyblion o gefndir economaidd-gymdeithasol is

Mae cyfraddau diweithdra wedi bod yn lleihau ledled Cymru ers 2013, er nad yw hyn yn digwydd yn gyfartal ledled y wlad

Er bod Cymru wedi bod ar ôl y DU gyfan yn hanesyddol, mae cyfraddau cyflogaeth yng Nghymru wedi bod yn gwella'n sylweddol dros yr hirdymor

Nid yw tueddiadau o ran creu swyddi wedi bod yn gyfartal ledled Cymru

Mae data tloti incwm cymharol yng Nghymru yn awgrymu bod lefelau tloti wedi tueddu i ostwng ychydig ers y 1990au

Nid yw gostyngiadau mewn lefelau tloti incwm yn digwydd yn gyfartal ac mae bylchau mewn cydraddoldeb incwm o hyd ar gyfer grwpiau penodol yng Nghymru

Mae aelwydydd nad ydynt yn gweithio yn parhau i wynebu'r risg fwyaf o fod mewn tloti incwm cymharol

Mae canran y plant sy'n byw mewn tloti incwm cymharol ers 2014/15 wedi cynyddu, gyda'r lefelau uchaf ymhlith y rhai sy'n byw mewn aelwydydd heb waith

**ADRODDIAD
TUEDDIADAU'R DYFODOL
FUTURE TRENDS
REPORT**

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mae nifer y cerbydau trydan sy'n cael eu prynu wedi cynyddu yn ystod y blynnyddoedd diwethaf

Mae allyriadau egsôst wedi lleihau'n sylweddol yng Nghymru dros y ddau ddegawd diwethaf. Fodd bynnag, mae lefelau deunydd gronynnol nad yw'n dod o bibellau egsôst yn dal i fod yn uchel a disgwylir iddynt gynyddu

Mae ymddygiadau a phatrymau teithio yn newid yn y DU

Mae'r gweithredoedd sy'n gysylltiedig â bwydo ein poblogaeth yn achosi niwed sylweddol i'r amgylchedd

Mae'r gwledydd sydd fwyaf agored i risgiau'n gysylltiedig â'r hinsawdd yn arbennig o agored i gynnyrch cnydau sy'n lleihau, ac mae'r DU yn fwyfwy dibynnol ar gyflenwadau gan wledydd sy'n agored i newid yn yr hinsawdd

Mae'r galw am fwyd yn cynyddu ledled y byd, wedi'i lywio gan dwf y boblogaeth a deietau sy'n newid

Mae'r hinsawdd fyd-eang yn cynhesu ac mae'r duedd hon yn parhau i gynyddu

Bydd newid yn yr hinsawdd fyd-eang yn sbarduno sawl newid yn hinsawdd Cymru yn y dyfodol

Bydd yr hinsawdd sy'n newid yn creu sawl risg allweddol i Gymru a nifer cynyddol o ddigwyddiadau tywydd eithafol

Ers 1990, mae allyriadau CO₂ ar gyfer y 5 y cant cyfoethocaf wedi cynyddu'n sylweddol, gyda 25 y cant o allyriadau'r DU yn cael eu cynhyrchu gan y 10 y cant cyfoethocaf o'r boblogaeth yn 2015

Bydd risgiau cynyddol sy'n ymwneud â'r hinsawdd yn effeithio ar bob rhan o Gymru, ond mae rhai pobl ac ardaloedd yn arbennig o agored i effeithiau niweidiol newid yn yr hinsawdd ac mae risg y caiff anghydraddoldebau eu gwaethygu

Mae allyriadau nwyon tŷ gwydr byd-eang yn cynyddu ac maent wedi cynyddu ar gyfradd o 1.5 y cant bob blwyddyn ers 2009

Mae'r defnydd o nwyddau a gwasanaethau yng Nghymru yn cyfrannu at ddi-hysbyddu cyfalaf naturiol ledled y byd ac yn gwaethygu magl tlodi sy'n wynebu gwledydd sydd fwyaf agored i'w effeithiau

Mae'r defnydd o ynni wedi bod yn lleihau. Fodd bynnag, oherwydd y cynnydd disgwylidig mewn trydaneiddio, rhagwelir y bydd yn cynyddu

Mae cadernid ecosystemau yng Nghymru yn lleihau

Mae rhywogaethau yn dirywio yn fyd-eang. Mae'r un patrwm i'w weld yng Nghymru a'r DU, gyda thystiolaeth y bydd sawl rhywogaeth mewn perygl yn y dyfodol

Mae 17 y cant o'r rhywogaethau sydd i'w gweld yng Nghymru mewn perygl o ddiffannu yn y wlad

Mae allyriadau o'n systemau cynhyrchu bwyd yn arwain at gollu bioamrywiaeth ac yn lleihau cadernid ecosystemau

**Iechyd y
Blaned a
Therfynau**

**Y newid yn
yr hinsawdd
a'i effeithiau
yn parhau i
gyflymu**

**Dosbarthiad
anghyfartal o
ran risgiau yn
sgil yr hinsawdd**

**Y defnydd o
drafnidiaeth
a'r galw yn
newid**

**Cynnydd yn
y defnydd o
adnoddau ac
allyriadau**

**Yn gynyddol
agored i
niwed yn sgil
ansicrwydd
bwyd**

**Colli
rhywogaethau
a chadernid
ecosystemau yn
gostwng**

**ADRODDIAD
TUEDDIADAU'R DYFODOL
FUTURE TRENDS
REPORT**

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mae'r defnydd o'r rhyngwrwd wedi cynyddu'n barhaus dros y degawd diwethaf

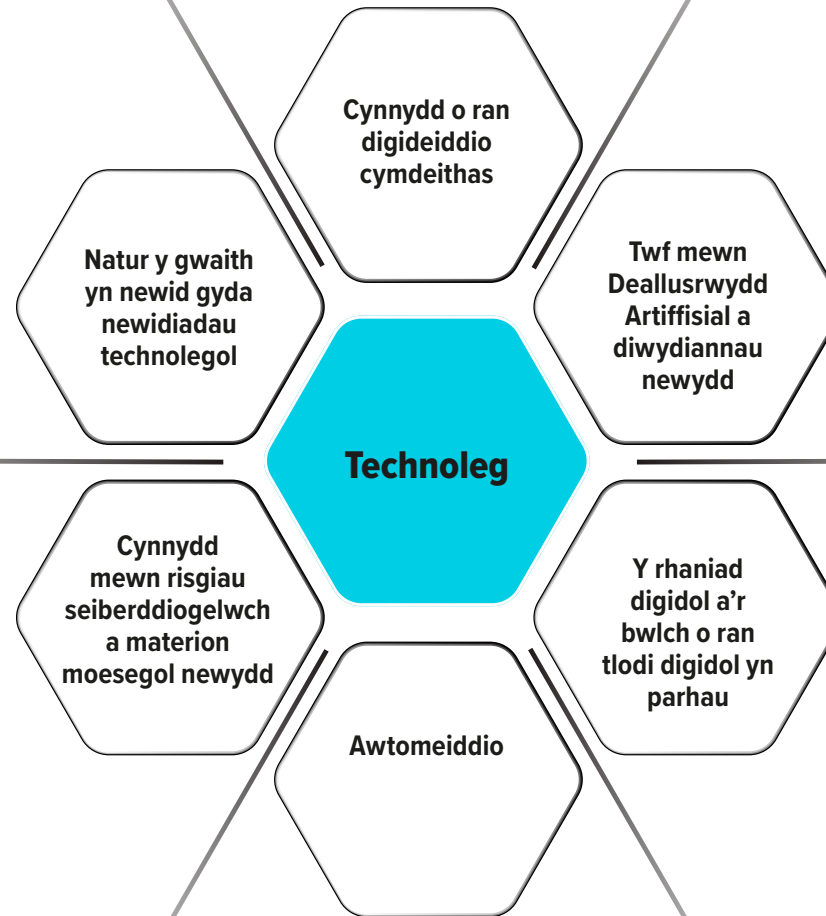
Mae cyfran yr oedolion yng Nghymru nad ydynt yn defnyddio'r rhyngwrwd wedi lleihau i tua 10 y cant.

Yn fyd-eang, mae busnesau yn ymaddasu'n gynyddol i ddigideiddio a mabwysiadu technolegau newydd

Mae datblygiad technoleg yn newid cyfansoddiad y sgiliau sydd eu hangen ar gyflogwyr

Mae technoleg yn newid y ffordd rydym yn gweithio, gyda mwy o botensial i weithio o bell, ond mae i ba raddau yn amrywio yn dibynnu ar y math o swydd

Mae'r seilwaith sy'n sbarduno twf deallusrwydd artiffisial yn y DU yn parhau i ddatblygu ac mae ganddo'r potensial i sicrhau buddiannau economaidd a chymdeithasol

Mae technolegau sy'n datblygu'n gyflym yn dod â mwy o risgiau i ddiogelwch a phryderon moesegol wrth i lywodraethau a chymdeithasau ddysgu sut i gydbwyso risgiau a manteision newid technolegol

Ar lefel y DU, mae cynnydd yng nghanran y bobl 75 oed neu'n hŷn sy'n dweud nad ydynt yn defnyddio'r rhyngwrwd

Nid yw'r defnydd cynyddol o'r rhyngwrwd yn duedd sy'n digwydd yn gyfartal ledled y wlad

Mae pobl iau a menywod yn fwy tebygol o gael eu cyflogi mewn swyddi sy'n debygol iawn o gael eu hawtomeiddio yn y dyfodol

Mae'r duedd tuag at awtomeiddio mwy o waith yn debygol o barhau, gyda thechnoleg yn disodli mwy o lafur, gan arwain at gyfleoedd, cynhyrchion a gwasanaethau newydd

Mae swyddi sgiliau is neu gyffredin yn wynebu mwy o risg o gael eu hawtomeiddio yn y dyfodol na galwedigaethau hyfedr

ADRODDIAD TUEDDIADAU'R DYFODOL FUTURE TRENDS REPORT

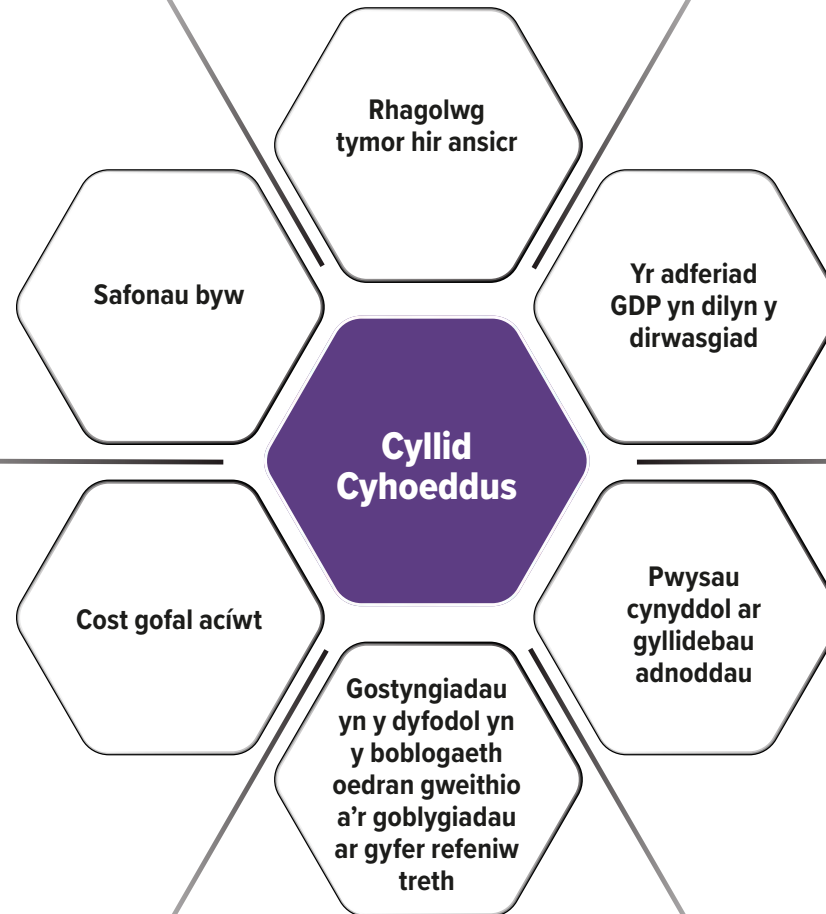

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Caiff y rhagolwg tymor hwy ar gyfer cyllid Llywodraeth Cymru ei ystyried yn Adroddiad y Prif Economegydd sydd ynghlwm wrth y gyllideb ddrafft

Mae safonau byw yng Nghymru, fel yr adlewyrchir mewn incymau canolrifol, tua 5 y cant islaw safonau byw yn y DU yn gyffredinol. Mae'r bwlch hwn yn llawer llai na'r bwlch o ran CDG y pen, sy'n adlewyrchu trosglwyddiadau mawr o dan system ariannol y DU yn bennaf

Rhagwelir y bydd cynnyrch domestig gros (CDG) yn tyfu yn dilyn cwmp yn ystod y pandemig, ond mae'r amcanestyniadau ar gyfer adfer yn amrywio

Bydd cost gofal aciwt yn cynyddu wrth i bobl fynd yn hŷn, a all arwain at fwy o bwysau ar gyllid wrth i'r boblogaeth heneiddio

Cyn bo hir, bydd poblogaeth economaidd weithgar lai yn cefnogi cyfran fwy o bobl 65 oed a throsgod, a bydd cost gofal yn cynyddu wrth i ddisgwyliad oes hwyhau

O'i gymharu â chyfanswm y grant bloc yn 2021-22, bydd cyllid adnoddau'n is mewn termau arian parod ym mhob un o'r tair blynedd nesaf.

Bydd twf hirdymor yng nghyllideb Llywodraeth Cymru yn dibynnu i raddau helaeth ar bolisi ariannol Llywodraeth y DU

Rhagwelir y bydd refeniw o drethi datganoledig yn tyfu dros y pum mlynedd nesaf

Gall lleihad yn y boblogaeth o oedran gweithio effeithio ar lefelau refeniw o drethi yn y dyfodol

Yn ogystal â chanlyniadau uniongyrchol y ffaith bod llai o bobl economaidd weithgar yn cefnogi poblogaeth sy'n heneiddio, ceir tystiolaeth sy'n awgrymu y gall bod â gweithlu hŷn gyfrannu'n anuniongyrchol at arafu twf cynhyrchiant economi

ADRODDIAD TUEDDIADAU'R DYFODOL FUTURE TRENDS REPORT

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mae cyflogaeth yn y sector cyhoeddus yn dangos arwyddion ei fod yn adfer ar ôl gostwng am ddegawd

Mae cynhyrchiant y sector cyhoeddus yn y DU wedi bod yn cynyddu ers 2011 ac mae'r duedd tuag i fyny wedi parhau yn ystod y blynyddoedd diwethaf

Mae'r pandemig wedi tynnu sylw at y ffordd y mae allgáu digidol yn effeithio'n anghymesur ar grwpiau penodol mewn cymdeithas, gan gynnwys pobl hŷn, pobl o gymunedau du ac ethnig leiafrifol a phreswylwyr tai cymdeithasol.

Gall dibyniaeth gynyddol ar dechnolegau digidol mewn cymdeithas o bosibl ddwysáu'r anghydraddoldebau a achosir gan allgáu digidol.

Mae technoleg yn newid y ffordd rydym yn rhyngweithio â gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ac yn ateb y galw amdanynt

Mae pobl 65 oed a hŷn yn fwy tebygol o fod â chyflyrau iechyd cronig a chydafiachedd, y mae'r naill a'r llall yn cynyddu'r pwysau ar wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.

Mae amcanestyniadau yn awgrymu cynnydd sylweddol yn y galw yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol

Bydd y gymhareb ar gyfer dibyniaeth oherwydd henaint yn cynyddu dros amser wrth i nifer y pensiynwyr gynyddu'n gyflymach na nifer y bobl o oedran gweithio

Mae'r gymhareb ar gyfer dibyniaeth oherwydd henaint yng Nghymru wedi bod yn uwch yn hanesyddol na chyfartaledd y DU.

Bydd y galw am wasanaethau cyhoeddus yn cynyddu yn y dyfodol wrth i strwythurau demograffig newid ac wrth i'r boblogaeth heneiddio

Mae'r defnydd o'r rhyngwrwd a'r mynediad iddo wedi cynyddu dros y ddau ddegawd diwethaf ac felly bu twf yn nifer defnyddwyr digidol gwasanaethau cyhoeddus.

Mae'r ffordd y mae pobl yn cael gafael ar wasanaethau'r sector cyhoeddus yn newid oherwydd newid tuag at ddigideiddio

Cafwyd mai pobl 35-54 oed oedd fwyaf tebygol o ddefnyddio gwefannau gwasanaethau cyhoeddus, a phobl 65 oed a hŷn oedd leiaf tebygol o wneud hynny.

Galw cynyddol am ofal iechyd a gofal cymdeithasol

Mae cynhyrchiant y sector cyhoeddus

Cymhareb dibyniaeth ar henaint yn cynyddu

Galw a Thechnoleg Ddigidol yn y Sector Cyhoeddus

Rhaniaid digidol

Galw cynyddol am fynediad i wasanaethau cyhoeddus digidol a chynnydd o ran ymaddasu i'r digidol

Newid mynediad at wasanaethau cyhoeddus